

**ÜNİVERSİTELERİMİZ MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA
RADYO VE TELEVİZYON PROGRAMLARININ MEVCUT
DURUMLARININ BELİRLENMESİ VE RADYO-TV
PROGRAMLARI İÇİN BİR STANDARTLAŞMA ÖNERİSİ**

Nalan KÖSEBALABAN DOĞAN*
Şeref Süha TAŞKÖPRÜLÜ**

***Current Status of Radio-TV Broadcasting Programs in
Turkish Vocational Schools of Our Universities and a
Proposal Towards Standardisation of Radio-TV
Broadcasting Programs***

Rapid changes in the domain of radio and television media have recently occurred in the world and in Turkey. In Turkey in the 1990's, a number of national radio and television channels have been established in the context of rapid technological and societal changes. This has created a substantial human resources need for formal education in the field and subsequently, the number of Radio-television media degree

---

* Yrd.Doç.Dr., İ.Ü. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Radyo-TV Yayıncılığı Programı

**Okutman, İ.Ü. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Radyo-TV Yayıncılığı Programı

programs has increased. This paper reports on a project investigating the current status of such programs. It studies sixteen (16) Vocational Schools within the Turkish Republic University system that provide degree programs on Radio-TV Broadcasting, Radio-TV Programming, Radio-TV Technician and Radio-TV Technical Studies. Evaluating departmental or other programs they are related to; type of education provided and the type of entry scores examine their current status. Based on the conclusions drawn from data, the project proposes means for improving the quality of radio-television education schools.

Key Words: Radio-TV Education, Type of Education, Type of Score

.....

1. Giriş

Günümüzün vazgeçilmez kitle iletişim araçları olan radyo ve televizyon, günlük yaşamın önemli bir parçası haline gelmiştir. Ülkemizde radyo yayını 1926 da, televizyon yayını ise 1952 de deneme yayınları ile başlamıştır. (Aziz 1999: 17) 1968 de ise Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) aracılığı ile kurumsal bir kimlik kazanmıştır. Önceleri yalnızca, bir kamu kurumu olan TRT'nin dört radyo frekansı ve tek televizyon kanalı ile ülkeye yayın yapılırken, 1990 da ilk özel televizyon ve radyolar yayın hayatlarına başlamışlar ve böylelikle yayıncılık, kamu ile birlikte özel sektöre de yayılmıştır. Son yıllarda sayıları giderek artan özel radyo ve televizyonlar önemli bir sektör oluşturmuş ve bu konuda eğitilmiş

insan kaynağı gereksinimi ortaya çıkmıştır. Son on yılda ülkemizde, sektöre ara insan kaynağı yetiştirmeye yönelik eğitim-öğretim yapan Meslek Yüksekokullarının, program sayısı ve öğrenci kontenjanı hızla artmıştır

Araştırmamızda, ülkemizde son yıllarda sayıları artan, devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı Meslek Yüksekokullarının Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği programlarının bağlı buldukları bölüm veya programlar, öğretim türü, puan türü, incelenerek mevcut durumları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

2. Araştırmanın Konusu

Radyo ve Televizyon, topluma çok kısa bir zaman dilimi içinde belli mesajlarının iletilme olanağını sunar. Bu nitelikleri dolayısıyla radyo ve TV'ler tüm toplumlarda gündelik yaşam rutinleriyle iyice bütünleşik hale gelmiştir. (Silverstone 1994: 6) Son yıllarda, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Radyo-TV sektörünün yapısında hızlı değişiklikler meydana gelmiştir. Özellikle 1990'lı yıllar da TRT dışında pek çok ulusal Radyo ve TV kanalının sektöre girmesi, teknolojik ve toplumsal değişimin hızlanması, sektördeki ara insan kaynağı gereksinimini önemli ölçüde artırmıştır. Buna bağlı olarak 1990'lı yıllarda üniversitelerimizde Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının (2001 ÖSS Kılavuzu: Tablo 3) hızla çoğaldığı görülmektedir. Çeşitli üniversitelerde bu programların açılmasındaki amaç sektöre eğitimli ara insan kaynağı yetiştirmektir. Ancak üniversitelerin Meslek

Yüksekokullarına bağlı yürütülen bu programlarının birbirlerinden farklı eğitim ve öğretim programlarına sahip oldukları bilinmektedir. Tüm bu düşüncelerden yola çıkarak araştırmamızın konusunu, TC. Üniversitelerine bağlı on altı (16) Meslek Yüksekokulunun, Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının bağlı buldukları bölüm veya programlar, uyguladıkları öğretim türü ve öğrenci seçiminde istenilen puan türleri açılarından değerlendirilmelerine ve mevcut durumun belirlenmesine çalışılmıştır.

3.Araştırmanın Amacı ve Önemi

3.1.Araştırmanın Amacı

Araştırmamızın amacı, radyo ve televizyon eğitimi veren, TC. Üniversitelerine bağlı on altı (16) Meslek Yüksekokulunun, 1990 ile 2001 yılları arasındaki 12 yıllık zaman diliminde Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının bağlı buldukları bölüm veya programlar, uyguladıkları öğretim türü ve öğrenci seçiminde istenilen puan türleri açılarından mevcut durumlarını tespit etmek ve elde edilen veriler aracılığı ile Radyo-TV eğitiminde kaliteyi arttırmaya yönelik önerilerde bulunmaya çalışmaktır.

3.2. Araştırmanın Önemi

Araştırmamızın önemi ise; TC. Üniversitelerine bağlı on altı (16) Meslek Yüksekokulunun, Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının bağlı buldukları bölüm veya programlar, öğretim

türü, puan türü açılarından değerlendirerek, programların mevcut durumlarının ortaya konulmasının sağlayacağı veriler aracılığı ile Radyo-TV eğitiminde kaliteyi arttıracak önerileri mümkün kılmasıdır. Böylece iletişim sektörüne kaliteli iş gücü sağlamaya yönelik eğitim-öğretim faaliyetine katkı sağlayabilecek Meslek Yüksekokullarının tümünün ayrıntıları ve ortak yönlerinin görülmesi mümkün olabilecektir.

4.Araştırmanın Metodolojisi

4.1.Araştırmanın Kapsamı ve Sınırları

2001 ÖSS Sınav Kılavuzu'nda yer alan Türkiye'deki YÖK'e bağlı 53'ü devlet ve 16'sı vakıf olmak üzere toplam 69 üniversitenin, radyo ve televizyon eğitimi veren on altı meslek yüksekokulu bulunmaktadır. Araştırmamız söz konusu 16 üniversitenin meslek yüksekokullarına bağlı olan Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarını kapsamaktadır. Bünyesinde Radyo-TV Yayıncılığı programı bulunan ve 2001 ÖSS Sınav Kılavuzu'nda da yer alan Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi araştırmamızın kapsamı dışında bırakılmıştır. Ayrıca TC. Üniversitelerine bağlı İletişim Fakülteleri ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Anadolu İletişim Meslek Liseleri (AİML) araştırmamız kapsamı dışında tutulmuştur. Bu durum araştırmamız için bir sınırlama niteliğindedir.

2000 ve 2001 yıllarındaki ÖSS kılavuzlarında lisans ve ön lisans programları taban puanları yer alırken, 1999 ve öncesi ÖYS kılavuzlarında ise yüzdelik oranları dikkate alınmıştır. Bu nedenle

araştırmamız kapsamındaki programlar yüzdelik oranlara veya taban puanlarına göre incelenememiştir. Bu durum da, araştırmamız için bir sınır teşkil etmektedir.

Araştırmamız zaman açısından 1990 ile 2001 yılları arasında kapsamaktadır. Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının 12 yıllık periyot içindeki gelişimleri, değişimleri incelenmiş ve araştırmamız daha önceki tarihlerde mevcut program sayılarının yetersizliği nedeni ile bu zaman dilimi ile sınırlandırılmıştır.

4.2. Veri Toplama ve Kullanılan İstatistik Teknikler

TC. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine bağlı 16 Meslek Yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının bağlı oldukları bölümler, puan ve öğretim türü bilgileri, 1990 ile 2001 yılları arasındaki ÖSS ve ÖYS kılavuzlarından elde edilmiştir. Yukarıda belirtilen programlara e-mail, telefon, faks ve internet aracılığı ile ulaşılarak ders programları ve içerikleri elde edilmiştir. Ayrıca sonuçların yorumlanmasında frekans dağılımlarından yararlanılmıştır.

4.3. Araştırmanın Ana Kütlesi

Araştırmamızın ana kütlesini Türkiye'deki YÖK'e bağlı 53'ü devlet ve 16'sı vakıf olmak üzere toplam 69 üniversitenin, bünyelerinde Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programları bulunan, 16 devlet ve vakıf Üniversitesine bağlı Meslek Yüksekokulları

oluşturmaktadır. Aşağıda, Tablo 2'de ana kütlelerin dağılımı bulunmaktadır. Ana kütle dağılımına sadece söz konusu meslek yüksekokullarındaki örgün öğretim programları dahil edilmiştir.

TABLO 1
TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Meslek Yüksekokulları
Radyo-TV Programlarının (Ana Kütlelerin) Dağılımları

PROGRAM ADI	FREKANS	%
RADYO-TV YAYINCILIĞI	12	0,75
RADYO-TV TEKNİĞİ	1	0,0625
RADYO-TV TEKNİSYENLİĞİ	1	0,0625
RADYO-TV PROGRAMCILIĞI	2	0,125
TOPLAM	16	1

Kaynak: 2001 ÖSS Kılavuzu

Tablo 2'de görüldüğü gibi; Araştırma ana kütlelerini 12 Radyo-TV Yayıncılığı, 2 Radyo-TV Programcılığı 1 Radyo-TV Tekniği, ve 1 Radyo-TV Teknisyenliği Programları olmak üzere, 16 üniversitenin meslek yüksekokullarına dağılan Radyo-TV programları oluşturmaktadır.

5.Araştırmanın Bulguları

5.1.Bağlı Oldukları Bölümlere Göre TC. Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Programlarının Mevcut Durum Değerlendirmesi

Tablo 2’de TC. Devlet ve Vakıf üniversitelerine bağlı 16 meslek yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği Programlarının bağlı oldukları bölümlere göre dağılımları bulunmaktadır. Programlar genellikle Teknik Bölümler ve İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümler olmak üzere iki bölüme bağlı durumdadır. Ancak bazı programların bir bölüm altında olmadıkları tespit edilmiş ve bu programlar ‘Genel’ kategorisinde değerlendirilmişlerdir.

Tablo 2’de de görüldüğü gibi Teknik Bölümlere bağlı 9, İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlı 4 ve herhangi bir bölüme bağlı bulunmayan 3 Radyo-TV Programı bulunmaktadır. Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının 7’si Teknik Bölümlere, 3’ü İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlı bulunmaktadır. 2 Radyo-TV Yayıncılığı Programı ise herhangi bir bölüme bağlı değildir. Radyo-TV Programcılığı programlarından biri İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlı olup, diğeri ise herhangi bir bölüme bağlı değildir. Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği programlarının ise Teknik Bölümlere bağlı oldukları görülmektedir. Bu sonuçlardan hareketle; 16 meslek yüksekokulunun Radyo-TV Programlarının bağlı oldukları bölümler açısından bir standardın olmadığını söylemek mümkündür.

TABLO 2

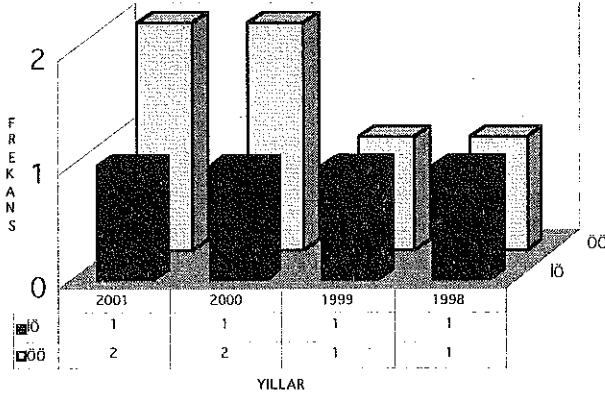
TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Programlarının Bağlı oldukları Bölümlere Göre Dağılımları

Program Adı	Teknik Bölümler	İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümler	Genel	Toplam
Radyo-TV Yayıncılığı	7	3	2	12
Radyo-TV Programcılığı	0	1	1	2
Radyo-TV Tekniği	1	0	0	1
Radyo-TV Teknisyenliği	1	0	0	1
Toplam	9	4	3	16

6.2.1.Radyo-TV Programcılığı Programlarının Mevcut Durum Değerlendirmesi

Aşağıda (Şekil 1) devlet ve vakıf üniversitelerindeki Radyo-TV Programcılığı programlarının Öğretim Türlerine göre dağılımları görülmektedir. Program ilk olarak 1998 yılı ÖSS kılavuzunda yer almış ve hem örgün (Ö.Ö.) hem de ikinci öğretim (İ.Ö.) programları açılmıştır. 2000 yılında ise örgün öğretim sayısı ikiye yükselmiştir.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ/Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo ve Televizyon Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Radyo-TV Programları İçin Bir Standartlaşma Önerisi

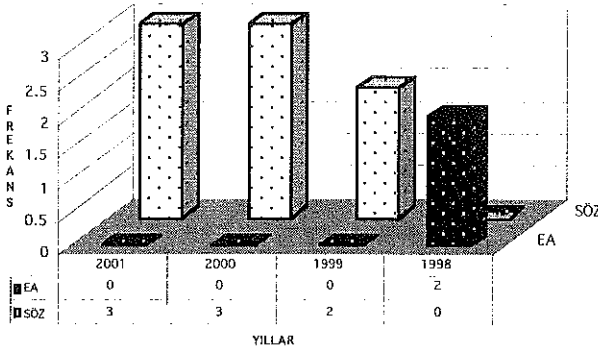

ŞEKİL 1

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Programcılığı Programlarının 1998-2001 Yılları Arasında Öğretim Türlerine Göre Dağılımı

Aşağıdaki (Şekil 2) Radyo-TV Programcılığı Programlarının, Puan Türlerine göre dağılımlarında; ilk olarak 1998 ÖSS kılavuzunda iki meslek yüksekokulunda yer aldıkları ve her iki programın da Eşit Ağırlıklı (EA) puan türü ile kontenjan açtıkları görülmektedir. 1999 yılında ise her iki programa Sözel (SÖZ) puan türü ile öğrenci alınmıştır. 2000 ÖSS kılavuzuna göre ise; program sayısı üçe yükselmiştir ve her üç program da Sözel puan türüne

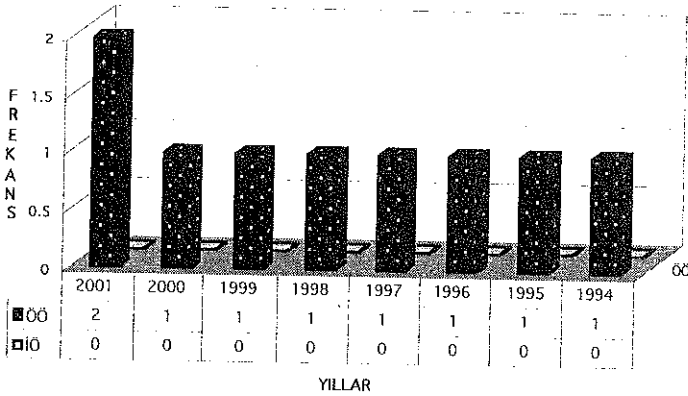
göre öğrenci almaya devam etmektedirler. Buradan hareketle Radyo-TV Programcılığı Programlarında puan türü açısından standartlaşmadan söz edilebilir.

ŞEKİL 2

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Programcılığı Programlarının 1998-2001 Yılları Arasında Öğretim Türlerine Göre Dağılımı

6.2.2. Radyo-TV Tekniği Programlarının Mevcut Durum Değerlendirmesi

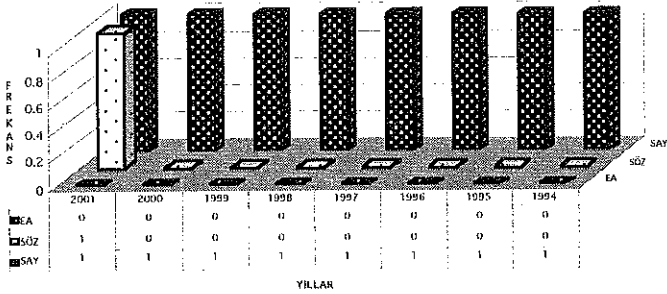

ŞEKİL 3

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Tekniği Programlarının 1994-2001 Yılları Arasında Öğretim Türlerine Göre Dağılımı

Radyo-TV Tekniği Programlarının öğretim türlerine göre dağılımına bakacak olursak; bu programın ilk olarak 1994 yılında ÖSS kılavuzunda yer aldığı ve 2000 yılına kadar tek meslek yüksekokulunda varlığını sürdürdüğü görülmektedir. 2001 yılı itibariyle program sayısı ikiye çıkmıştır. Şekil 3'te de görülebileceği gibi, her iki programda örgün öğretim yapılmaktadır ve henüz bu programlarının bulunduğu meslek yüksekokullarında ikinci öğretim programları açılmamıştır.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ/Üniversitemiz Meslek Yüksekokullarında Radyo ve Televizyon Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Radyo-TV Programları İçin Bir Standartlaşma Önerisi

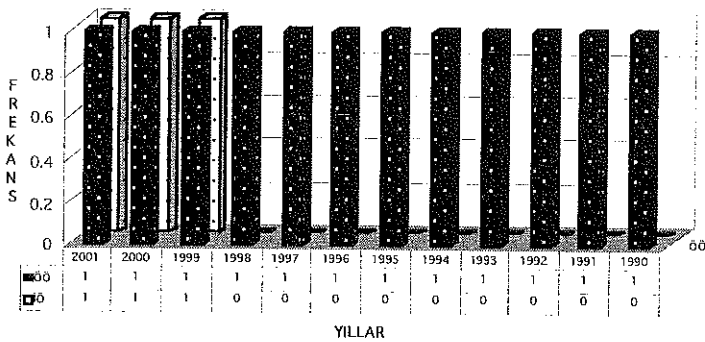

ŞEKİL 4

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Tekniği Programlarının (Örgün Öğretim (ÖÖ) + İkinci Öğretim (İÖ)) 1994-2001 Yılları Arasında Puan Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 4'te de görüldüğü gibi Radyo-TV Tekniği Programı ilk olarak 1994 ÖYS kılavuzunda yer almıştır. 1994-2001 yılları arasında sadece tek Meslek Yüksekokulunda bulunmakta ve programa Sayısal (SAY) puan türü ile öğrenci alınmaktadır. 2001 ÖSS kılavuzuna göre ise ikinci bir Radyo-TV Tekniği Programı açılmış ve bu programa hem sayısal hem de sözel puan türü ile öğrenci alınmıştır.

6.2.3. Radyo-TV Teknisyenliği Programının Mevcut Durum Değerlendirmesi

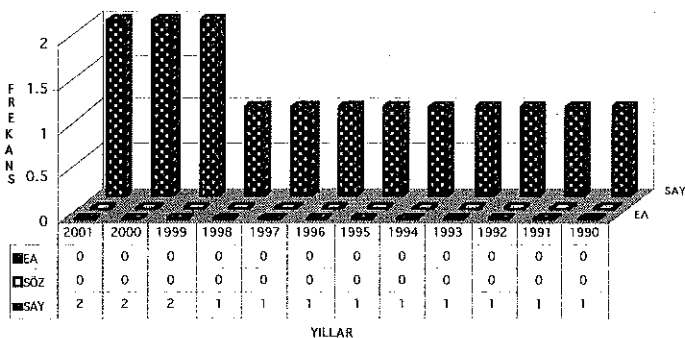

ŞEKİL 5

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Teknisyenliği Programının 1990-2001 Yılları Arasında Öğretim Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 5, Radyo-TV Teknisyenliği Programının öğretim türlerine göre dağılımlarını göstermektedir. 1990 yılında tek meslek yüksekokulunda açılan programın 1999 yılına kadar sadece örgün öğretim programı varken, 1999 yılında ikinci öğretim programı açılmıştır. Programda, 1999-2001 yılları arasında örgün ve ikinci öğretim programları birlikte yürütülmektedir.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ/Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo ve Televizyon Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Radyo-TV Programları İçin Bir Standartlaşma Önerisi

ŞEKİL 6

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Teknisyenliği Programının (ÖÖ + İÖ) 1990-2001 Yılları Arasında Puan Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 6'da Radyo-TV Teknisyenliği Programlarının Puan türlerine göre dağılımları görülmektedir. Program ilk olarak 1990 ÖYS kılavuzunda tek Meslek Yüksekokulunda yer almıştır. 1999 ÖSS kılavuzuna göre, Radyo-TV Teknisyenliği program sayısı ikiye yükselmiştir. Açıldıkları yıllardan beri, her iki programda Sayısal puan türüne göre öğrenci almaktadırlar. Bu sonuçtan hareketle; Radyo-TV Teknisyenliği Programlarında Puan Türü açısından standartlaşmanın varlığından söz edilebilir.

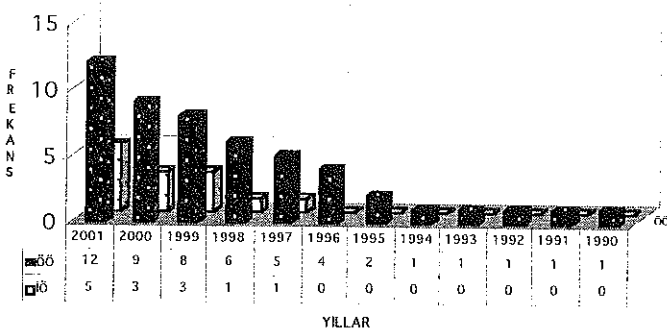
6.2.4. Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Mevcut Durum Değerlendirmesi

Şekil 7'de toplam 12 devlet ve vakıf üniversitesine bağlı Meslek Yüksekokullarının bünyelerindeki Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının Öğretim Türlerine göre dağılımı görülmektedir. Buna göre Örgün Öğretim 1990 ve 1994 yıllarında yalnızca 1 meslek yüksekokulunda bulunmaktadır ve bu sayı 1995'te 2'ye 1996'da 4'e, 1997 yılında 5'e, 1998 de 6 ya, 1999 yılında 8'e, 2000'de 9'a ve 2001 yılında ise 12'ye yükselmiştir. Şekil 8'den de anlaşılacağı gibi, Radyo-TV Yayıncılığı örgün öğretim programları dokuz yıllık zaman dilimi içinde tek programdan on iki programa yükselmiştir.

Bu 12 programın içinde İkinci Öğretim ilk olarak 1997 yılında tek program ile başlamış, 1999'da 3'e ve 2001'de ise 5'e yükselmiştir. Bu durumda Radyo-TV Yayıncılığı Programlarına talebin her geçen yıl daha da arttığını ve dolayısı ile ikinci öğretimi açan program sayısının da bu talebe paralel olarak arttığını söylemek mümkündür.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ/Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo ve Televizyon Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Radyo-TV Programları İçin Bir Standartlaşma Önerisi

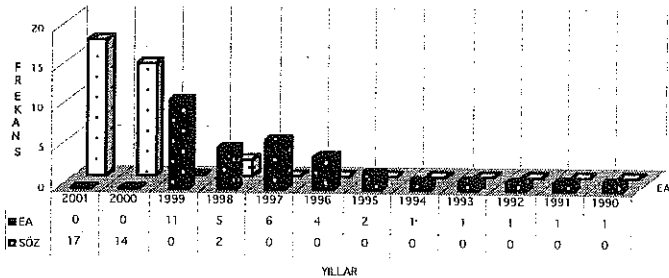

ŞEKİL 7

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının 1990-2001 Yılları Arasında Öğretim Türlerine Göre Dağılımı

Şekil 8’de, 12 Radyo-TV Yayıncılığı Programının Puan Türleri dağılımına göre; 1997 yılı ve öncesinde programa sadece Eşit Ağırlıklı puan türü ile öğrenci alınırken, 1998 yılında toplam (Örgün öğretim ve ikinci öğretim) 5 programa eşit ağırlıklı ve 2 programa sözel puan türü ile öğrenci alınmıştır. 1999 yılı itibari ile mevcut toplam 11 programın tümüne eşit ağırlıklı puan türü ile, 2000 ve 2001 yıllarında ise tüm programlara sadece sözel puan türü ile öğrenci alınmıştır.

İLETİŞİM FAKÜLTESİ DERGİSİ/Üniversitelerimiz Meslek Yüksekokullarında Radyo ve Televizyon Programlarının Mevcut Durumlarının Belirlenmesi ve Radyo-TV Programları İçin Bir Standartlaşma Önerisi

ŞEKİL 8

TC Devlet ve Vakıf Üniversiteleri Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının (ÖÖ + İÖ) 1990-2001 Yılları Arasında Puan Türlerine Göre Dağılımı

6. Sonuçlar ve Öneriler

Araştırmamızda, ülkemizde son yıllarda sayıları artan, devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı Meslek Yüksekokullarının Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği programlarının mevcut durumları; programların bağlı oldukları bölümler, öğretim türü, puan türü açılarından incelenmiş ve aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

6.2.1. Radyo-TV Programlarının Öğretim ve Puan Türleri

Radyo-TV Programcılığı Programları, 2000 yılından beri örgün ve ikinci öğretim ile birlikte her üç programa da Sözel puan türü ile kontenjan açmıştır. Buradan hareketle Radyo-TV Programcılığı Programlarında puan türü açısından standartlaşmadan söz edilebilir.

Radyo-TV Tekniği Programının 2001 yılında program sayısı ikiye çıkmıştır. Her iki programda da örgün öğretim yapılmaktadır ve henüz bu programlarının ikinci öğretim programları açılmamıştır. 2001 yılında bu programlara hem sayısal hem de sözel puan türü ile öğrenci alınmıştır. Dolayısı ile Radyo-TV Tekniği Programları için puan türleri açısından bir standardın olmadığı söylenebilir.

Radyo-TV Teknisyenliği Programında 1999-2001 yılları arasında örgün ve ikici öğretim programlarını birlikte yürütülmektedir. Açıldıkları yıllardan bugüne kadar, her iki programda Sayısal puan türüne göre öğrenci almaktadırlar. Bu sonuçtan hareketle; Radyo-TV Teknisyenliği Programlarında Puan Türü açısından standartlaşmanın varlığından söz edilebilir.

Radyo-TV Yayıncılığı Programı da ilk kez 1990 yılında Örgün Öğretim yapan tek meslek yüksekokulunda açılmıştır ve bu sayı 2001 yılında 12'ye yükselmiştir. Bu 12 programın içinde İkinci Öğretim, ilk olarak 1997 yılında tek program ile başlamış ve 2001'de ise 5'e yükselmiştir. 2001 yılında tüm programlara sadece Sözel puan türü ile öğrenci alınmıştır.

2000 ve 2001 ÖSS kılavuzlarına göre; Radyo-TV Yayıncılığı programlarında, ÖSYM tarafından puan türü açısından bir standart belirlenmeye başlamışsa da, söz konusu yıllarda ön lisans programlarından lisans programlarına geçiş için ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavında (DGS), Radyo-TV Yayıncılığı Programından mezun olan öğrenciler Sözel Puan Türü ile sınava alınmışlardır. Ancak Radyo-TV Yayıncılığı programlarının tümünün ders programları incelendiğinde, sözel derslerin yanı sıra sayısal derslerin yer aldığı ve öğrencilerin söz konusu sayısal derslerde sözel derslere oranla daha çok zorlandıkları gözlenmiştir. Bu gözlemden hareketle; ÖSS sınavında Radyo-TV Yayıncılığı Programlarına Eşit Ağırlıklı Puan Türü ile öğrenci alınmasının, daha uygun olacağını söylemek mümkündür.

2001 yılı ÖSS sınavı ile, TC. Devlet ve Vakıf Üniversitelerine bağlı on altı (16) Meslek Yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarına toplam 665 öğrenci alınmıştır. Bu sayı bize her yıl yaklaşık bir o kadar öğrencinin mezun olduğunu göstermektedir. Mezunların büyük bir kısmı Radyo-TV sektörüne bağlı işletmelerde istihdam edilirken, bir kısmı da iletişim sektörünün diğer dallarına kaymaktadırlar.

6.2.2.Radyo-TV Programlarının Bağlı Oldukları Bölümler

TC. Devlet ve Vakıf üniversitelerine bağlı 16 meslek yüksekokulunun Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği Programlarının bağlı oldukları bölümlere göre dağılımları (Tablo 2) incelendiğinde Teknik

Bölgümlere bağlı 9, İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlı 4 ve herhangi bir bölüme bağlı bulunmayan 3 Radyo-TV Programı bulunmaktadır. Radyo-TV Yayıncılığı Programlarının 7'si Teknik Bölümlere, 3'ü İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlıdır. 2 Radyo-TV Yayıncılığı Programı ise herhangi bir bölüme bağlı değildir. Radyo-TV Programcılığı programlarından biri İktisadi, İdari ve Sosyal Bölümlere bağlı olup, diğeri ise herhangi bir bölüme bağlı değildir. Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği programlarının ise Teknik Bölümlere bağlı oldukları görölmektedir. Ayrıca, Radyo-TV Yayıncılığı ve Radyo-TV Programcılığı Programlarından mezun öğrencilerin DGS ile dikey geçiş yaptıkları lisans programlarının hepsi Sosyal Bilimler Bölümlerine, Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği Programlarından mezun öğrencilerin dikey geçiş yaptıkları lisans programlarının hepsi ise Teknik Bölümlere bağlıdırlar (Tablo 3).

Bu sonuçlardan hareketle; araştırma kapsamındaki dört Radyo-TV Programının ders programlarında yer alan dersler, bu programların açılış amaçları, mezunların Radyo ve Televizyon işletmelerinde ara eleman olarak istihdam edilmeleri göz önünde bulundurularak Radyo-TV Tekniği ve Radyo-TV Teknisyenliği Programlarının bağlı oldukları bölümlerin Teknik Bölümler olmalarının, Radyo-TV Yayıncılığı ve Radyo-TV Programcılığı Programlarının ise bağlı oldukları bölümlerin Sosyal Bölümler olmalarının, akademik kadro oluşturma, teknik donanım ve laboratuvar veya stüdyo olanakları yaratma ve mezun olan öğrencilerin tekniker kimliğini edinebilmeleri açılardan yararlı olacağını söylemek mümkündür.

TABLO 3
2002 DGS KILAVUZUNA GÖRE RADYO-TV PROGRAMLARINDAN
DIKEY GEÇİŞ YAPILABİLECEK LİSANS PROGRAMLARI

ÖNLİSANS PROGRAMLARI	TERCİH YAPILACAK LİSANS PROGRAMLARI
RADYO-TV YAYINCILIĞI RADYO-TV PROGRAMCILIĞI	BASIN YAYIN GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI GAZETECİLİK İLETİŞİM İLETİŞİM SANATLARI İLETİŞİM TASARIMI (MULTİMEDİA) İLETİŞİM VE TASARIM MEDYA VE İLETİŞİM SİSTEMLERİ RADYO, TV VE SİNEMA RADYO - TV - SİNEMA SİNEMA VE TELEVİZYON SİNEMA - TV TV GAZETECİLİĞİ TV VE RADYO FOTOĞRAF VE VIDEO
RADYO-TV TEKNİĞİ RADYO-TV TEKNİSYENLİĞİ	ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ ELEKTRİK - ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ ELEKTRONİK ÖĞRETMENLİĞİ ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜHENDİSLİĞİ ELEKTRONİK VE HABERLEŞME ÖĞRETMENLİĞİ

KAYNAK: DGS 2002 YILI KILAVUZU

6.2.3.Radyo-TV Programlarının Puan Türleri

2000 yılı itibari ile ÖSYM tarafından puan türlerinde değişiklik yapılmıştır. Puan türü farklı gruplarda iken bütün Radyo-TV Yayıncılığı Programları SÖZEL, Radyo-TV Tekniği Programları ise SAYISAL puan türüne dönüştürülmüştür (2000 ÖSS kılavuzu). Bu durumun; öğrencilerin Dikey Geçiş Sınavında (DGS) daha başarılı olmalarına neden olurken, sayısal derslerde ise zorlanmalarına neden olduğu görülmüştür. 2000-2001 yılları Dikey Geçiş Sınavlarında (DGS), Radyo-TV Yayıncılığı Programlarından mezun olan öğrenciler, Sözel Puan Türü ile sınava alınmışlardır. Ancak Radyo-TV Yayıncılığı programlarının tümünün ders programları incelendiğinde, sözel derslerin yanı sıra sayısal derslerin de olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan hareketle, öğrencilerin ÖSS sınavına Eşit Ağırlıklı puan türü ile alınmalarının daha uygun olacağını söylemek mümkündür.

6.2.4.Radyo-TV Programlarının Öğretim Türleri

2002 - 2003 eğitim öğretim yılından itibaren Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarına öğrenciler, 4702 Sayılı kanun gereğince, Anadolu İletişim Meslek Liselerinden sınavsız geçiş yapacaklardır. Tablo 8 de adı geçen Anadolu İletişim Meslek Liseleri'nden ortalama 1500 öğrenci Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarına direkt olarak geçiş yapacaktır. Yukarıda da belirtildiği gibi Radyo-TV Yayıncılığı, Radyo-TV Programcılığı, Radyo-TV Teknisyenliği ve Radyo-TV Tekniği Programlarının

toplam 665 kontenjanı Anadolu İletişim Meslek liselerinden mezun olacak 1500 öğrencinin ancak yaklaşık %40'ını karşılayabilmektedir. Geriye kalan %60'lık çoğunluğun açıkta kalmaması için İkinci öğretimi olmayan Meslek Yüksekokullarının İkinci öğretim programlarını açmaları önerilebilir.

Kaynakça

-AZİZ, Aysel (1999). Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının 30 Yılı (1968-1998), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Ankara

-SILVERSTONE, Roger (1994). Television and Everyday Life, London

-1990 ÖSYS Kılavuzu

-1991 ÖSYS Kılavuzu

-1992 ÖSYS Kılavuzu

-1993 ÖSYS Kılavuzu

-1994 ÖSYS Kılavuzu

-1995 ÖSYS Kılavuzu

-1996 ÖSYS Kılavuzu

-1997 ÖSYS Kılavuzu

-1998 ÖSYS Kılavuzu

-1999 ÖSS Kılavuzu

-2000 ÖSS Kılavuzu

-2001 ÖSS Kılavuzu

<http://www.anadolu.edu.tr/>

http://www.cumhuriyet.edu.tr/akademik/myo_cumhuriyet/programlar/program%20dersleri/progradtders.htm

<http://www.trakya.edu.tr/MYO/EdimeMYO/Turkce/radyoTv/giris.htm>

<http://www.kku.edu.tr/kmy/bolumler/teknik/rtv.htm>